

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144—
za pol leta K 72—

NOVIČAS

Uredništvo in upravnništvo v Kopitarjevi ulici št. 6 — Telef. uredništva št. 50 — Telef. upravnništva št. 228

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36—
za en mesec K 12—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10— DELAVSKI LIST POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN

Bodimo dosledni!

Pravkar je naša država napela skrajna sredstva proti poizkusu, da bi se v srednji Evropi ponovno vgnezdila plemiška reakcija, kakor zajedalka delovnih plasti prebivalstva. Kot načelni, prepričani nastopniki reakcije pa zahtevamo od naših državnikov tudi doslednost v tej politiki. Reakcija dvorov in plemstva je povsodi ena ter ista in če smatramo za nesrečo upostavo srednjeevropske nemške reakcije, mora veljati to tudi za rusko reakcijo. Tako misli celokupna ljudska Rusija, v kateri ni človeka, ki bi si želel nazaj prejšnjega absolutističnega carskega režima. Naj je sedanjí sovjetski sestav še tako nepriroden in nesrečen — nikogar ni med Rusi, ki bi želel, da bi ga nadomestil bivši carski režim. Izjemo dela le rusko plemstvo in njegov maloštevilni reakcionarni meščanski privesek, pri čemer ne smemo pozabiti, da sta ta dva elementa močno pomešana z nemško in drugo tujo krvjo. Zato se sovjetski sistem kljub vsemu drži in se bo, kakor kažejo vsa znamenja, obdržal dotlej, da se pod silo razmer sam izpremeni v demokracijo.

Na vsak način je gotovo, da na povratek carskega režima v Rusiji ni misliti in da dela po volji in v zmislu želja ruskega naroda le tisti, kdor odklanja upostavo ruske reakcije ravno tako kakor srednjeevropske. To so spoznale že vse evropske države, ki so bodisi načelno bodisi z dejstvi priznale sedanji sovjetski režim kot pravo rusko vladno, s katero druga za drugo sklepajo pogodbe. Pravkar se sklepa taka pogodba v Italiji in italijansko časopisje ob tej priliki le obžaluje in očita italijanski ob tej priliki težek pogrešek, da je to pogodbo toliko časa zavlačevala (n. pr. milanski »Sekolo« z dne 2. t. m. na uvodnem mestu). Češkoslovaška vlada je še pred kratkim uradno razglasila, da je edini pravi diplomatični zastopnik Rusije na Češkoslovaškem pooblaščenec sovj. vlade.

V kakšnem razmerju pa stoji Jugoslavija nasproti današnji sovjetski Rusiji? V izrečno sovražnem. Pri nas zastopa neko namišljeno, že leta pokopano bivšo carsko Rusijo predstavitelj ruske reakcije Strandman, ki pa nima pravice govoriti v imenu nikogar drugega, nego v imenu iste maloštevilne reakcije. Temu človeku je naša vlada praznala vsa poslaniška prava in privilegije. Resnična Rusija danes v naši državi nima svojega zastopnika. To je eno. Drugo je pa to, da je v Belgradu sploh osrednje gnezdo ruske reakcije, ki na najnesramnejši način v svoje lastne reakcionarne namene izrablja javna sredstva, ki so namenjena ruskim beguncem sploh. Tu se je izcimil cel korupten režim, proti kateremu se dvigajo protestni glasovi iz vrst ruskih beguncev samih. Pomagati pa si demokraciji ruski begunski krogi ne morejo, ker ima njihova reakcija vso oporo v naši vladi.

Vse to so splošno znana dejstva. Kje je tu doslednost naše antireakcionarne de-

mokracijske politike? Mi zahtevamo, da naša vlada tudi nasproti ruski reakciji zavzame isto stališče, kakor ga zastopa nasproti srednjeevropski in se postavi ob stran delovnemu ruskemu ljudstvu. Danes so se razmere v Rusiji že toliko izpremenile, da tudi plemičem in zlasti demokraciji nemškemu meščanstvu ne preči več nobena nevarnost. Edino prav bi bilo, da se ruska inteligenca vrne domov in tam pospeši razvoj v demokracijo. Sedaj Rusija nastavlja po gospodarskih obratih tuje inženirje in strokovnjake in jih drago plačuje, domači ruski inženirji in strokovnjaki pa se potikajo po tujini in preže na službe in zaslužek, kjer bi bilo dovolj domačih potrebnih ljudi.

Na kaj pravzaprav se čaka ruska inteligenca v tujini? Kolčakom in Wranglom

Za rekonstrukcijo vlade.

Protič se zopet omenja. — Demokrati hočejo ostati ostati na vladi.

Belgrad, 5. novembra. (Izv.) V parlamentarnih krogih se ponovno govori, da bo Pašić takoj po zaprisegi kralja podal formalno demisijo svojega kabineta.

Belgrad, 5. novembra. (Izv.) V radikalnih poslanskih krogih se zadnje dni prav mnogo govori o rekonstrukciji vlade. Večina poslancev stoji na stališču, da mora ta rekonstrukcija biti prav temeljita, ker po njihovem mnenju sedanja vlada nikakor ni zmožna in sposobna uspešno upravljati v splošno korist države. Prav pogosto se v teh krogih omenja ime Stojana Protiča. Govori se, da bodo radikalcji ob priliki rekonstrukcije vlade brezpogojno zahtevali, da jim pripadeta ministrstvo za notranje zadeve in za finance. Ministrstvo financ bi ponudili Stojanu Protiču, ministrstvo notranjih zadev pa naj bi

prevzel Ljuba Jovanović. Tudi ministrstvo prosvete zahtevajo glasom teh vesti radikalcji zase, demokrati naj bi zato dobili ministrstvo pošte. Enaglavni zahtev radikalcjev pa je ta, da Pribežević nikakor ne pride več na nikakršno ministrsko mesto.

Belgrad, 5. novembra. (Izv.) Demokrati pripravljajo z veliko vnemo teren za pogajanja z radikalcji. Trudijo se na vse načine, da omečajo radikalcje, katerih zahteve so se od zadnjih pogajanj precej povečale. Vendar se zdi, da bodo demokrati popustili, ker hočejo na vsak način ostati na vladi vsaj do novih volitev.

Belgrad, 5. novembra. (Izv.) Stojan Protič je z ozirom na to, da je prevzel mandat za okraj Kruševac, podal demisijo na mesto predsednika državnega sveta.

prevzel Ljuba Jovanović. Tudi ministrstvo prosvete zahtevajo glasom teh vesti radikalcji zase, demokrati naj bi zato dobili ministrstvo pošte. Enaglavni zahtev radikalcjev pa je ta, da Pribežević nikakor ne pride več na nikakršno ministrsko mesto.

Belgrad, 5. novembra. (Izv.) Demokrati pripravljajo z veliko vnemo teren za pogajanja z radikalcji. Trudijo se na vse načine, da omečajo radikalcje, katerih zahteve so se od zadnjih pogajanj precej povečale. Vendar se zdi, da bodo demokrati popustili, ker hočejo na vsak način ostati na vladi vsaj do novih volitev.

Belgrad, 5. novembra. (Izv.) Stojan Protič je z ozirom na to, da je prevzel mandat za okraj Kruševac, podal demisijo na mesto predsednika državnega sveta.

Velike razburjenje radi padca naše valute.

Borzna panika v Zagrebu.

Belgrad, 5. novembra. (Izv.) Včerajšnji dan je vsled padca naše valute vladalo na borzi veliko razburjenje, ki se je preneslo tudi v parlament, kjer so se žele nič kaj laskave kritike o sposobnosti sedanje vlade.

Zagreb, 5. nov. (Izv.) Danes ni borze. V prostem prometu dastejo tuje valute in devize vsako minuto ter dosegajo naravnost neverjetne cene. Panika je splošna. Blaga ni dobiti.

Brezposelnost v Italiji.

Italijansko ministrstvo za delo je te dni objavilo podatke o brezposelnosti po stanju 1. avgusta t. l. Glasom teh podatkov je bilo tedaj v Italiji 435.194 brezposelnih, med temi 335.926 moških in 99.268 žensk. Narastek od julija je znašal 46.450.

Najhujša je brezposelnost v Lombardiji (97.498), najmanjša v Calabriji (223). Znatna je brezposelnost v Benečiji (89.026), potem v Piemontu (65.154), Emiliji, Toskani, Liguriji i. dr.

Kar tiče strok, zavzema v brezposelnosti trajno prvo mesto tekstilna indu-

strija, ki je štela 1. avgusta 107.740 brezposelnih. Nato slede stavbena, cestna in vodna stroka, izvemši Benečije, kjer se vrše obnovitvena dela. Močno sta prizadeta tudi kovinska industrija in kmetijstvo.

Sistem skrajšanega delovnega časa v svrhu zaposlitve večjega števila delavstva se ni obnesel in so ga že večinoma opustili; razširjen je le še v Lombardiji, Toskani, na Beneškem, v Campaniji, Umbriji in Piemontu.

Nekaj časa je premišljeval in nezadovoljno stresal z glavo, dokler se mu ni na obrazu počasi pojavil nasmehek.

»Hm!« je rekel sam pri sebi, »ta misel ni napačna; na ta način bi šlo. Seveda bi me mnogo stalo in vrhutega je nevarno! Kar tako se nečem še preneglati — treba je tehtnih prevdarkov! — No, ali bo že kosilo skuhan? — Toda res, kaj naj sklenem? Bolje je, če si izberem pametnega sovražnika kot neumnega prijatelja. Mogoče se bo beračica lažje vjela v past, kot si mislim!... Toda stricu moram nesti kosilo.«

Nekaj časa je premišljeval in nezadovoljno stresal z glavo, dokler se mu ni na obrazu počasi pojavil nasmehek.

»Hm!« je rekel sam pri sebi, »ta misel ni napačna; na ta način bi šlo. Seveda bi me mnogo stalo in vrhutega je nevarno! Kar tako se nečem še preneglati — treba je tehtnih prevdarkov! — No, ali bo že kosilo skuhan? — Toda res, kaj naj sklenem? Bolje je, če si izberem pametnega sovražnika kot neumnega prijatelja. Mogoče se bo beračica lažje vjela v past, kot si mislim!... Toda stricu moram nesti kosilo.«

Delajte hitro!

Te dni je vlada poklicala na 6 tedenske orožne vaje polovice prvega poziva. Ker smo prepričani, da so to res le orožne vaje, zato se s to zadevo s političnega vidika ne pečemo. So sicer ljudje, ki v tej orožni vaji vidijo nekaj več: mobilizacijo. Toda ti pozabljajo, da ima o takih zadevah pri nas pravico sklepati in odločati le parlament. Ta je sedaj zbram v Belgradu. Uradni dopisni urad nam pa nič ne poroča — in vendar nam daje on najhitrejša in najboljše poročila —, da bi bil parlament v tem oziru kaj sklenil. Zato so za nas ti vpoklici res le vpoklici na 6 tedenske orožne vaje.

Zakaj je vlada sklenila poklicati sedaj štiri letnike k orožnim vajam, to se sicer odteguje naši vednosti, vendar je pa gotovo, da je zato imela svoje vzroke: splošen dobrobit. In s tega stališča pišemo o tej stvari danes. Kajti pri teh vpoklicih za 6 tednov bo odšlo od doma mnogo družinskih očetov, ki služijo kruha za svojo družino, mnogo sinov, ki skrbijo za svoje starše. Za dobo 6 tednov bodo ti ljudje, ki jih ni malo, odtrgani od svojih družin, katere bodo s poklicanimi izgubile tudi njihove zaslužke. Na to stran vlada očitno ni dovolj pomislila, ko je sklenila izdati ta razglas. Zato bi nujno želeli, da se v interesu države in njenega ljudstva ta nedostatek popravi. Vlada zahteva od vpoklicancev, da prinesejo s seboj svojo zimsko obleko, dva para zimskega perila, dobre čevlje, hrane za 5 (pet) dni itd. itd. Prašati se pa moramo: Ali je vlada pomislila na možnost izvršitve tega ukaza? Hrana za pet dni stane danes par sto kron. In vpoklicanee bo prišel sedaj v težavem in mučen položaj: Ali naj zadosti ukazom ter svojim potrebam ter odvzame družini par sto kron zadnjega zaslužka, ali pa poskrbi za družino, ki bo potem itak 6 tednov brez sredstev, ter prelomi ukaz in sebe spravi v nevarnost, da bo 5 dni ali pa še več stradal.

S tem pa se v vpoklicancu povzroča slabo razpoloženje. Ker pa to ni v interesu države in ne v namenu, ki ga ima vlada z vpoklici, bo treba tu najti izhoda. Mi bi želeli, da se vlada, če noče s tem nadlegovati parlamenta, sama pobriga in naj magari z ukazom določi, da se družinam vpoklicanih nakažejo primerne podpore. Naš finančni položaj res ni rožnat, vendar se bo kje v kakem predalu že še dobilo kaj drobiža za ta namen, saj ga je tudi bilo na razpolago za orožne vaje, katere brez dvoma tudi ne bodo zastoni.

Res je sicer, da je pisanje o takih stvarih, kakor so vojaške, vedno nerodno, ker človek nikdar ne ve, kdaj se spodbudne ob kak paragraf, vendar se nam dozdeva, da smo to zadevo obravnavali tako, da ne pridemo z nikomur navzkriž. In če se tudi dobi kdo, ki nam bo očital ta »defetizem« in »kvarazugonstvo«, bo moral vendar priznati, da je na družine vpoklicanih treba tudi misliti in za nje kaj storiti. Parlament pa naj v tej zadevi tudi sam sto-

Skopuh.

Spisal Henrik Conscience — prevel M. J. (Dalje.)

Ko je bilo meso spečeno, ga je Tis prinesel na mizo in ga pojedel s samozadovoljnim smehljanjem. Nato je zaprl krožnik in kruh v jedilno shrambo, si skrbno obrisal usta in se spet mirno vsedel poleg ognja.

S kleščami je privlekel iz lonca nekaj zelenjave, ki jo je spet spustil nazaj v vodo in sam pri sebi poltiho šepetal:

»Janov obed je pa res nad vse vabljiv. Revez misli, da ga bo ta hrana ozdravila. Kot da bi se pustil naš želodec tako prevariti kot kako neumno dekle! Kateri ocel je neki izdal tako knjigo, ki predpisuje podobna navodila? Cikorijske koreninice naj dajo starim kostem nove moči?! In, ... toda kaj mi mar? Skopuh je še, ko že umira. Radi mene lahko, jaz ga ne bom oviral. Če hoče poskušati, kako se živi brez hrane, — prosto mu! Čim preje se bo navadil, tem bolje! Sprva sploh verjeti nisem mogel, da bo tako dolgo še ostal; toda njegovo življenje je trdo kot kake mačke.«

Nekaj trenutkov je strmел v plamen in se spet zamislil. Tekom njegovega raz-

mišljanja se mu je obraz vedno bolj zresnjeval in pol mrmraje, pol šepetaje je nadaljeval:

»Da, da, trdo življenje ima, mačje trdo. Kdo ve, koliko časa bo še lučica gorla? Tu sedim in se norčujem kot pravi norec. Prodajam lisjakovo kožo še preden sem lisjaka ujel. Danes zjutraj mi je najemnik lisaže povedal, da sta ga učitelj in župnik vprašala, kako se starcu godi. — Eh, in ta ničvredna ženska, ki vsepovsod klepeti in brblja — ona edino je kriva, da me kmetje ne marajo. Danes zjutraj še nisem bil niti dvajset korakov iz hiše, in že je bila ona v bližini, da bi me opazovala. Ne vem, toda bojim se, da mi bo ta beračica povzročila še mnogo neugodnosti. O, če bi se učitelj in župnik nekoč zmislija in prišla obiskat starca! Zdaj imam testament, glavni dedič sem — to ve že vsak! Toda kdo ve, kako bosta znala vplivati na starega skopuha. Posebno župnik!...«

Te misli so ga vznemirile. Prijel si je čelo in se zdrznil, nato pa spet nadaljeval: »Naj stane kar hoče — toda nikdo mu ne sme blizu. Že zdaj je začel premišljevati tako čudno o vsem, kar je napravil, in vedno govori o Ceciliji. Ne manjka dosti in — starca bi se dalo pregovoriti. Kaj naj

storim? Naj ljudem zapovem molk? Toda kako? — Da sem ostal tu čisto sam s stricem Janom — to vzbuja sumnjo. Če bi bila Cecilija še tu, se prav gotovo ne bi čisto nič brigali za skopuhovo usodo. Toda tako neumen spet nisem, da bi dal mačko v omaro, da bi stražila meso. In vendar bi bilo edino sredstvo, ki bi pomirilo župnika, učitelja in vaščane edino to, da sprejemem nekoga v hišo; mogoče pod pretvezo, da mi bo pomagal pri poslih in opravilih. Seveda dotičnik bi ne smel priti skupaj s stricem Janom. Da, da, izmed dveh nevarnosti je bolje izbrati manjšo. Toda koga naj vzamem? Koga naj vzamem v hišo?«

Nekaj časa je premišljeval in nezadovoljno stresal z glavo, dokler se mu ni na obrazu počasi pojavil nasmehek.

»Hm!« je rekel sam pri sebi, »ta misel ni napačna; na ta način bi šlo. Seveda bi me mnogo stalo in vrhutega je nevarno! Kar tako se nečem še preneglati — treba je tehtnih prevdarkov! — No, ali bo že kosilo skuhan? — Toda res, kaj naj sklenem? Bolje je, če si izberem pametnega sovražnika kot neumnega prijatelja. Mogoče se bo beračica lažje vjela v past, kot si mislim!... Toda stricu moram nesti kosilo.«

Edino skoz neko visoko okno z razbitimi šipami, obdano z močnimi železnimi paličicami je prodirala v sobo medla svetloba, da se je moralo preje oko privaditi, če se je hotelo spoznati po tem umračnem

pi na dan in sklence, kar je njegova dolžnost, saj je zastopnik ljudstva, ki je prizadeto. Gospodje, ki jih ne tarejo skrbi za vsakdanji kruhek, morda ne bodo do dna doumeli naših besed, toda naj nam saj v tem slučaju verjamejo, da bo beda strašna, če se takoj nekaj ne ukrene! Delajte hitro!

DANAŠNJA PREDBORZA.

Zürich, 5. nov. (Izvirno.) Današnja predborza notira sledeče kurze: Berlin 2.35, New York 537, London 21.15, Pariz 39.65, Italija 22 (se dvignila od 21.75), Praga 5.25 (od 5.15), Budimpešta 0.60 (zrastla), Zagreb 1.60 (včeraj ob zaključku 1.65), Bukarešta 2.65, Varšava 0.20, Dunaj 0.20, n. a. K 0.12.

Dnevni dogodki.

— V pojasnilo. Da ne bo kakega nesporazumljenja, izjavljamo, da je osnutek železničarskega službenega reda, ki se objavlja v »Novem Času«, osnutek koalicijskega odbora, ne pa P. Z., kakor nekateri mislijo. — Predsedstvo P. Z. (Da je osnutek izdelal koalicijski odbor, je bilo ugotovljeno že tedaj, ko je osnutek začel izhajati. — Ur.)

— Vpoklicanje rekrutov se odgodi. Iz Belgrada prihaja poročilo, da se vpoklic vojaških novincev zaenkrat odgodi.

— Griži razsaja po mnogih krajih Dolenjske in Štajerske. V ptujskem okraju je bilo že zopet več smrtnih slučajev. — V leskovski dekaniji, okraj Krško, se je pojavilo tudi nekaj slučajev legarja.

— Draginja. Iz Ptuja poročajo, da stane tam eno jajce že devet kron. Čudno ni, da se cene jajc tako dvigajo. Kapitalistični izvozniki, ki pokupijo pri nas vsa jajca, da jih izvažajo v Švico, jih tam prodajajo po 1.50 frank. To pomeni, da zaslužijo v današnji valuti pri enem jajcu celih 88 jugoslovanskih kron. Tem ljudem torej ni prav nič žal, če cene jajc rastejo; trpi pa ljudstvo.

— Boj za jajca. V Zagrebu je veliko pomanjkanje jajc. Ko je te dni neka kmetica prinesla na trg košaro jajc, sta se dve gospe do krvavega stekli zanje in jih pri tem večinoma pobili. Kar je ostalo, so v splošni zmedbi odnesli razni uzmoviči. Obe pretepačici so ženski je zapisal policaj, kmetica je pa jokala nad prazno košaro in praznim žepom.

prostoru. Dasiravno je na vrtu in po poljih vladala poletna vročina, je bilo tu notri vlažno in mrzlo, da je človek prav težko dihal. Pred posteljo je stal stol in miza, na kateri je ležal kos črnega kruha, ki je kazal še ostle zob in lonec z vodo. Prav res bi došle lahko misli, da biva tu ujetnik, ki so ga obsodili k grozni počasni smrti.

Zdelo se je, da stric Jan spi; toda temu ni bilo tako, kajti ob vstopu Tisa je naglo skril pod odejo nekaj, kar je zarožljalo kot kup ključev.

Tis je zapazil to mrzlično kretnjo in začel skrivnostni šum; na obrazu mu je zaigral zvit nasmeh in še bolj je napel svoja ušesa, da bi močnejše slišal kovinski žvenket. Nato je pristopil k postelji, postavil sopro izdihavajuči lonec na mizo in nagovoril starca z osornim glasom:

»He, stric Jan, tu je vaše kosilo!»

Starec se je poskušal vleči na stran, toda po boleznem naporu je omahnilo njegovo otrplo in svinčeno teško telo spet nazaj.

»Z mano gre h koncu,« je zavzdihnil, »ah, ljubi Tis, to noč mi je bilo zelo slabo.«

»Pomagaj vam bom!« je rekel Tis in stegnil k njemu roke.

»Ah, ne, ne!« je prosil starec, kot da mu bo ta pomoč bolj škodila kot koristila.

— Škrlatinica v Belgradu. Za Zagrebom je prišel na vrsto Belgrad: te dni so zaradi škrlatinke zaprli vse belgrajske šole.

— Vagon v plamenih. Blizu postaje Podsused pri Zagrebu je začel v četrtek zvečer goreti vagon osebnega vlaka; gorila je streha. Med potniki, ki so se nahajali v gorečem vagonu, je nastala panika. Ker zavora ni funkcionirala, so začeli vojaški, ki so bili v onem vagonu, streljati s puškami, da se ustavi vlak. Končno se je vlak ustavil in potniki so poskakali iz vagona, ki je že gorel s plamenom. Vagon je zgorel, poškodovan pa ni bil nihče.

— Okraden železničar. Dne 29. okt. t. l. je bilo ukraden iz nezaklenjenega stanovanja železničarja Ivana Probevšek v Račici, občina Loka pri Zidanmostu sledeče: 9 belih rjuh, 10 prtičev, 11 različnih žepnih robcev, 2 dolga, bela čipkasta zastora, 1 kratak bel čipkast zastor, 4 rdeči zastori, 11 glavnih prevlek, 2 namizna prta višnjeve in bele barve, 6 parov črnih in sivih ženskih nogavic, srebrna ura z verižico, nekoliko ponošena moška obleka ter en črn lesen vojaški kovčeg, kateri je na pokrovu znotraj zaznamovan s številko »150«. — Skupna škoda znaša 18.920 K.

— Napadi na ženske. V Zagrebu se je v kratkem pripetilo več nasilnih napadov na mlade ženske. Pa zagovarjajo nekateri javne hiše ravno s tem, češ da so potem poštene ženske varne.

— Vlom na Brezovici. Dne 15. oktobra t. l. med 12. in 16. uro je bilo vmlanjeno v zaprto stanovanje vdove Helene Brolih iz Vnanjih goric št. 73, občina Brezovica. Tatovi so odnesli iz zaprte omare spalne sobe zlato žensko uro s pokrovom ter kratko srebrno verižico, vredno 3500 kron; iz zaprte škrinje dve srebrni moški uri in verižici, vredni 2000 kron. Iz postelje je odnesel storičel hranilno knjižico na ime Helene Brolih, glasečo se na znesek 12.000 kron v hranilnici in posojilnici na Brezovici. — Francetu Sterle, ki biva pri ukradeni, je bilo odneseno 36 kron denarja in denarnica iz črnega platna, vredna 50 kron.

Ljubljanski dogodki.

Ij Častni večer skladatelju g. Jakobu Aljažu, novemu častnemu članu priredi dne 7. t. m. v veliki dvorani Uniona glasbeno društvo »Ljubljana«. Spored koncerta je: 1. Jak. Aljaž: a) Ne zveni mi! Mešani zbor. b) Domorodna iskrica. Mešani zbor. 2. Ant. Lajovic: a) Kiša. Mešani zbor. b) Pastirčki. Mešani zbor. 3. Ant. Dvořak: a) Tolažba. Ženski zbor. b) Prstan. Ženski zbor. 4. Dr. Fr. Kimovec: Otroci bežajo murka. Mešani zbor. 5. O. Dev: Svatba na poljani. Mešani zbor. Kratak odmor. 6. J. N. Polasek: a) Synečku, synečku... Moški zbor. b) Pokorný: b) Teče voda, teče. Moški zbor. Slovari narodni. 7. Dr. Fr. Kimovec: a) Teče mi, teče vodica. Mešani zbor. b) Marko skače. Mešani zbor. Prekmurski narodni. 8. Ant. Drobnič: Makedonec. Moški zbor. Makedonska narodna. 9. St. Mokranjac: Deseti rukovet. Mešani zbor. Srbske narodne pesmi iz Ohrida. Začetek ob 8. uri zvečer. Konec ob pol 10. uri zvečer.

Ij »Naša Moč« zaplenjena. Policija je včeraj zaplenila ves nalog »Naši Moči«. Druga izdaja zaplenjene številke ni dovoljena.

Ij Občinsko sodišče za pobijanje draginje v Ljubljani je na svoji seji dne 2. t. m. določilo izmed svojih članov g. Adamiča, g. Golmajerja, g. Kralja in g. Tumpeja, da smejo v zmislu uredbe za pobijanje draginje z dne 17. junija 1921 št. 253 pregledati vse zaloge življenjskih potrebščin ter od lastnikov teh zahtevati na licu mesta vsa pojasnila in dokaze, ki so potrebni obč. sodišču pri določanju maksimalnih cen, ka-

kor tudi pri izrekanju svojih kazenskih določb. V to svrhu se jim izstavijo potrebne legitimacije obč. sodišča. Pri teh poizvedbah se bo po možnosti udeleževal tudi predsednik obč. sodišča g. Fr. Rupnik. — Prve razprave o dosedaj vloženi ovadbah se bodo razpisale v kratkem, s čemer bo pričelo občinsko sodišče s svojimi rednimi razpravami. V to svrhu se sestavi tudi potreben pravilnik. — Urad posluje na magistratu, leva hiša v prtiliču na levi in sicer začasno od 9.—12. ure dopoldne in 15.—18. ure popoldne. — Člani občinskega sodišča zavračajo časopisne vesti, češ, da zahtevajo po 80 K na uro za svoje poslovanje. Resnica pa je, da bodo te dnevnice določil mestni občinski svet v svoji prvi seji. —

Ij Prihodnja seja koalicijskega odbora železničarskih organizacij bo v ponedeljek 7. t. m. v Spodnji Šiški v prostorih bivše nemške šole.

Ij »Mlinar in njegova hči.« Žaloigra v 5 dejanjih (10 slikah), katera je že nešteto krat napolnila gledališke dvorane in ganila nešteto tisoč in tisoč gledalcev, se ponovi v nedeljo, 6. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Ljudskem domu. Vsi, katerim je res do lepe igre, in vsi, ki na praznik niso dobili prostora, se opozarjajo, da ne zamude kupiti si vstopnice v predprodaji. Iste se dobe danes in jutri cel dan v Ljudskem domu II. nadstropje, vrata 25.

Ij Požar v Tobačni ulici. Sinoči okrog 7. ure je nenadoma pričelo goreti v avtogaraži inž. Kasala, ki se nahaja v leseni šupi, ki je last g. Travnja. Ker je bilo tam shranjenega precej bencina, se je ogenj kmalu razširil in popolnoma uničil dva avtomobila in leseno zgradbo. Ogenj se je razširil tudi na sosednje poslopje, kjer je zgorelo podstrešje. Gotovo bi se bil še bolj razširil, da nista prišli na lice mesta požarna bramba iz tobačne tovarne in mestna požarna bramba, ki sta po dveurnem gašenju pogasili ogenj. Zalibog sta se pri gašenju močno opekla g. Traven in njegova hčerka. Prepeljati so ju morali v bolnišnico. Materialna škoda znaša nad pol milijona kron. Kako je požar nastal, še ni dognano.

Ij Mestni stanovanjski urad bo imel ogromno posla, če bo hotel popraviti vse nesmiselnosti, ki so se godile doslej. Vsak dan prihajajo na dan nove pritožbe, iz katerih zveni le eno: Hvala Bgou, da je državnega stanovanjskega urada konec.

Ij Javna redna seja občinskega sveta bo v torek, dne 8. novembra 1921 ob petih popoldne v mestni dvorani s sledečim dnevnim redom. I. Naznanila predsedstva. II. Odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Poročilo mestnega magistrata glede raznih prošnji za sprajem v domovinsko zvezo. IV. Volitev kuratorja mestnega deklisnega liceja. V. Finančnega odseka poročila: 1. o računskem sklepu Mest. hranilnice za l. 1920. 2. o dopisu magistrata glede prispevka mestne občine za obrtno-nadaljevalne šole. 3. O prošnji učnega osebja mestnega deklisnega liceja za izenačenje plač s plačami profesorjev v državni službi. 4. o prošnji Zveze organizacij mestnih uslužbencev za enkratni nabavi prispevek. 5. O prošnji prevoznika Turka za zvišanje odškodnine za mestne vožnje. 6. O dopisu tržnega nadzorstva glede zgradbe lastne pisarniške lope. VI. Direktorija mestne klavnice poročila: 1. o računskem sklepu mestne klavnice za leto 1920/21. 2. O proračunu mestne klavnice za leto 1921/22. VII. Upravnega odbora mestnega vodovoda, mestne elektrarne in plinarne poročila: 1. o računskem sklepu mestnega vodovoda za l. 1919/20. 2. o računskem sklepu mestne elektrarne za leto 1919/20. 3. O računskem sklepu mestne plinarne za leto 1919/20. 4. O proračunu mestnega vodovoda za leto 1921/22. 5. o proračunu mestne elektrarne za leto 1921/22. 6. O proračunu mestne plinarne za leto 1921/22. VIII. Upravnega odbora mestnega pogrebnega zavoda poročila: 1. O računskem sklepu mestnega pogrebnega zavoda za leto 1919/20. 2. O proračunu mestnega pogrebnega zavoda za leto 1921/22. IX. Direktorija mestne zastavljavnice poročila: 1. o računskem sklepu mestne zastavljavnice za leto 1919/20. 2. O proračunu mestne zastavljavnice za leto 1921/22. X. Upravnega odbora mestnih voženj poročila: 1. O računskem sklepu mestne priprege za leto 1919/20. 2. O proračunu mestne priprege za leto 1921/22. XI. Direktorija mestnega dohodarstvenega urada poročila o proračunu mestne trošarine za leto 1921/22. X. Finančnega odseka poročila: 1. o računskem sklepu mestnega ubožne-

ga zaklada za leto 1919/20. 2. O računskem sklepu mestnega ustanovnega zaklada za leto 1919/20. 3. O računskem sklepu zaklada meščanske imovine za leto 1919/20. 4. O računskem sklepu mestne pehotne vojašnice za leto 1919/20. 5. O računskem sklepu amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila za leto 1919/20. 6. O računskem sklepu mestnega zaklada za leto 1919/20. 7. o proračunu mestnega ubožnega zaklada za leto 1921/22. 8. o proračunu mestnega ustanovnega zaklada za leto 1921/22. 9. O proračunu zaklada meščanske imovine za leto 1921/22. 10. O proračunu mestne pehotne vojašnice za leto 1921/22. 11. o proračunu amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila za leto 1921/22. 12. O proračunu mestnega zaklada za leto 1921/22.

Naša društva.

d Redni občni zbor Orlovške podzveze v Ljubljani se vrši dne 20. novembra t. l. Ob 8. uri bo za udeležence pridiga in sv. maša, nato občni zbor v Ljudskem domu. Ob 17. uri se vrši istotam slavnostna akademija. Udeleženci akademije in občnega zbora imajo proti izkaznici polovično vožnjo na vseh progah. Vsi zastopniki odsekov se morajo izkazati s pooblastili.

d Vsem odsekom! Nekateri odseki se niso vrnili preglednih pol. Centrala ne more vršiti dobro svojih nalog, če se odseki ne zavedajo in ne store svojih dolžnosti do nje. Prosimo, da nam jih nemudoma pošljet; s tem daste spričevalo disciplinarnemu predvsem sebi.

d Šentjakobska prosveta. V nedeljo, 6. t. m. ob 6. uri zvečer bo zanimivo predavanje s skioptičnimi slikami. — Vabimo

Osnutek službenega reda za železničarje.

(Dalje.)

§ 84. Službena udeljenja in premestitve. Uslužbenici so dolžni njim odredeno službo točno in z veseljem izpolnjevati. Uslužbenici so dolžni, ako so premeščeni iz ene stroke v drugo, iz ene uporabne skupine v drugo, v slučaju po § 53 člena VII isto sprejeti. V slučaju, da za njihove zamene pravice oskrunjene, se morajo pravočasno priložiti (glej § 77 člena X). Vsako zoperstavljanje v tem ožiru spada v kompetenco železniškega odbora. Omenjena odredba velja tudi za pomožne osebe.

§ 85. Nositev službenih oblek. Uslužbenici, kateri pridejo med izvrševanjem službe v doliko z obistvom, morajo nositi v službi predpisano obleko. Omenjena odredba velja tudi za pomožne osebe, v kolikor so primorani nositi službeno obleko.

§ 86. Varovati imetje uprave in privatnih oseb. Uslužbenici so dolžni imetje uprave, katero jim je izročeno, varovati. Dolžni so pa tudi skrbeti za imetje privatnega občinstva, ki uporablja vsled potovanja železnico, za katero odškodnina je v slučaju izgube ali tatvine železniška uprava odgovorna ter primorana poravnati. Omenjena odredba velja tudi za pomožne osebe.

§ 87. Najdene reči na železnici. Vse reči, katere se najdejo na železniških vozeh ali sploh v notranjih mejah železnice, se morajo oddati na določena mesta. Uslužbenec mora pri oddaji zahtevati potrdilo, njegovo ime pa mora biti zabeleženo; zabeležiti se mora tudi dan in popis stvari. Omenjena odredba velja tudi za pomožne osebe.

§ 88. Jamčenje in dolžnosti odškodnine. Uslužbenec, kateremu je med vršenjem službe podeljena last uprave ali imetje tretje osebe, je dolžan isto varovati. V slučaju, da se ista izgubi, bodisi v enem ali drugem ožiru in da se poškoduje radi krivde uslužbenca, je dolžan se opravičiti, vsled nedokazov se ga kaznuje z denarno globo. Omenjena odredba velja tudi za pomožne osebe.

§ 89. Javljenje radi kazni. Uslužbenici, kateri so poleg kazenskega postopanja kaznovani (zapor), imajo isti svojemu neposrednemu predstojniku javiti. Kaznjive naznanitve na sodnijo, pritožbe radi žaljenja časti med izpolnjevanjem službe itd. morajo uslužbenici svojem predstojniku javiti, kateri je dolžan isto na znanje vzeti in po zaslišanju takoj na pristojno mesto odposlati. Predstojeca oblast (ravnateljstvo) je primorano vse pritožbe in naznanila preje omenjenih vzrokov v višje obravnavanje odposlati (to je na sodnijo).

§ 90. Humanitarne institucije. Uslužbenici so dolžni biti člani različnih institucij, n. pr. bolniške bigane, penzijskega sklada in zavarovalnice prot nezgodam (glej 5. del, člen XIX, XX in XXI). XIX, XX in XXI).

§ 91. Javna bremena in davek. Javna bremena in dohodninski davek itd. (glej § 128, člen XI).

Urednik in odgovorni urednik Franc Kremžar.

Izdaja konzorcij »Novega Časa«.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Poštni ček. rač. št. 11.323.

Telefon št. 54.

Marjin trg št. 8.

r. z. z o. z. v LJUBLJANI.

Sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obračuna po Hranilne vloge se izplačujejo brez odpovedi. — Hranilne vloge z odpovednim rokom se obračunajo po dogovoru.

Denarni promet v lanskem letu: 128,000.000 kron.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Jugoslovanski kreditni zavod

Podružnica v MURSKI SOBOTI in DOLNJI LENDAVI.

4 1/2 %

Štislj brez odbitka. Izvenljubljanski vlagatelji dobe poštne položnice. Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poročstvo, vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Jamstvena glavnica 2 in pol milijona kron.

Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

Brzo, naslov: Jugoslovanski kredit Ljubljana.

Wolfova ulica št. 1.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 38/I
(začasno v prostorih Zadružne zveze). Telefon št. 21.

Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, ŠIBENIK.

Ekspozitura: BLEDE. — Interesna skupnost s: Sveopčo Zanatlijsko banko d. d.

v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu ter Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 50.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.